

Sygn. akt VIII GC 1179/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2023 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy
w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Tadeusz Górka

Protokolant starszy sekretarz sądowy Magdalena Piskow

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 grudnia 2023 r. w Bydgoszczy według przepisów o postępowaniu w sprawach gospodarczych

sprawy z powództwa M. J.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. w restrukturyzacji

przy udziale po stronie pozwanej nadzorca sądowego

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 59 593,45 zł (pięćdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt trzy złote czterdzieści pięć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 marca 2022 roku do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 8397 zł (osiem tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się rozstrzygnięcia o kosztach zawartych w niniejszym orzeczeniu do dnia zapłaty.

Sędzia Tadeusz Górka

Sygn. akt VIII GC 1179/23

UZASADNIENIE

Powód M. J. wniósł o zasądzenie od (...)

sp. z o.o. w B. 59.593,45 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot: 18.265,45 zł od dnia 14 marca 2022 r. do dnia zapłaty oraz od 41.328,00 zł, od dnia 14 marca 2022 r. do dnia zapłaty. Nadto powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania wraz z odsetkami za opóźnienie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powodowi przysługuje w stosunku do pozwanego wierzytelność na łączną kwotę równą wartości przedmiotu sporu, a wynikająca z dwóch faktur VAT. Podniesiono, iż należności o których mowa w pozwie, powstały na skutek zrealizowania przez powoda na rzecz pozwanego posadzek zgodnie z protokołami. Pozwany odebrał roboty wykonane przez powoda bez zastrzeżeń, a w dniu 20 czerwca 2022 r. podpisał porozumienie na podstawie którego, uznał faktury będące przedmiotem niniejszego postępowania, zobowiązując się do ratalnej spłaty zadłużenia. Na poczet roszczenia dokonano wpłaty w wysokości 5.000,00 zł. Niezależnie od tego, pomimo niekwestionowania roszczenia nie uiszczono całości wynagrodzenia, co uzasadniało wszczęcie przedmiotowego postępowania. Powód zaznaczył, że pozew w przedmiotowej sprawie został uprzednio skierowany do EPU.

W odpowiedzi na pozew, pozwany w pierwszej kolejności podniósł zarzut potrącenia przysługujących mu w stosunku do powoda roszczenia z tytułu kar umownych naliczonych w związku z niewykonaniem w terminie prac objętych zobowiązaniem i koniecznością odstąpienia od zobowiązania. Niezależnie od tego, domagał się oddalenia powództwa oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów sądowych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany podniósł, że powód wykonał ciężące na nim zobowiązanie w sposób nienależyty, a w tym z przekroczeniem terminu. Podniesiono, iż roboty miały być wykonane w terminie do 18 października 2021 r., podczas gdy część z nich zrealizowano dopiero 11 lutego 2022 r. Na skutek powyższych okoliczności, strona pozwana podjęła decyzję o odstąpieniu od umowy i naliczeniu przewidzianych w niej kar umownych, przy czym oświadczenie w tym przedmiocie zostało skutecznie powodowi doręczone. Jak podano, zobowiązany nie uregulował przedmiotowych należności, w związku z czym, pozwany dokonał potrącenia wzajemnych roszczeń. Niezależnie od tego pozwany poinformował Sąd, że w stosunku do niego wydane zostało postanowienie o otwarciu postępowania układowego oraz wyznaczeniu nadzorcy.

W piśmie z dnia 31 sierpnia 2023 r. pozwany doprecyzował, że potrącenie obejmowało kwoty 55.878,00 zł oraz 7.537,50 zł.

U podstaw obu ze wskazanych należności znajdował się ust. 14 pkt 1 umowy łączącej strony. Jeśli chodzi o pierwszą z kwot, naliczona kara obejmowała okres od 19 października 2021 r. do 27 kwietnia 2023 r., tj. daty wystawienia noty księgowej wskazującej jej wysokość. Druga z należności, została natomiast naliczona w związku z odstąpieniem od umowy przez pozwaną spółkę, a jej wysokość odpowiadała 15 % umówionego przez strony wynagrodzenia. Jak podniesiono, termin wymagalności należności wynikających z tytułu kar umownych przypadał na 27 maja 2023 r., co wynikało z wystosowanego przez pozwaną spółkę wezwania do zapłaty. Pozwany doprecyzował, że potrącenie obejmowało kwoty: 18.265,45 zł pozostałe do zapłaty z tytułu faktury VAT nr (...) oraz 41.328,00 zł wynikające z dokumentu księgowego nr (...). Ostatecznie, przy uwzględnieniu odsetek, do rozliczenia na rzecz strony powodowej pozostała kwota 6.639,05 zł.

W piśmie dnia 18 września 2023 r. powód podtrzymał swoje stanowisko w sprawie jednoznacznie zaprzeczając, aby to z jego winy doszło do opóźnienia w realizacji zobowiązania. Podniesiono, że już samo przekazanie frontu robót powodowi, nastąpiło z opóźnieniem. Ponadto, z uwagi na niewykonanie robót z innych branż, nie mógł on realizować powierzonych mu prac. Zarzucono, że pozwany zwlekał z odbiorem prac, a poza tym, z wystawionych not księgowych nie wynika nawet, za jaki okres zostały sporządzone. Jak wskazano, brak jest podstaw do odstąpienia od umowy, albowiem ta została w całości wykonana. Zakwestionowano także skuteczność dokonanego potrącenia.

W dalszych pismach procesowych, strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 3 września 2021 r. strony zawarły umowę numer (...) na mocy której powód zobowiązał się do wykonania na rzecz pozwanego w ramach zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa dworca kolejowego M., robót w postaci posadzek betonowych grubości 5 – 6 cm z zastosowaniem włókna rozproszonego, plastyfikatorów oraz wykonaniem dylatacji.

Termin zakończenia prac został ustalony na dzień 18 października 2021 r. (ust. 4).

Rozliczenie wykonania przedmiotu robót miało nastąpić po odebraniu ich przez wykonawcę (na podstawie protokołu odbioru robót oraz protokołu stanu i wartości wykonanych robót). Protokół odbioru stanowić będzie jedyny dowód potwierdzający fakt wykonania przedmiotu umowy (ust. 5).

Za wykonanie przedmiotu umowy wykonawca zapłaci na rzecz podwykonawcy wynagrodzenie w wysokości 35 zł/m² netto wraz z należnym podatkiem VAT. Zmiana grubości posadzki powoduje zmianę wynagrodzenia o 2 zł netto/cm (ust. 6).

Zapłata wynagrodzenia podwykonawcy nastąpi na podstawie faktur częściowych wystawionych na koniec każdego miesiąca przez podwykonawcę po wykonaniu i odbiorze robót budowlanych Przedmiotu Umowy, w terminie 30 dni licząc od daty doręczenia wykonawcy pisemnej faktury wystawionej zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy. Podstawą wystawienia faktur będą częściowe protokoły prac, potwierdzone przez kierownika budowy wraz z opisem jakości i ilości wykonanych prac. Tym samym podwykonawca deklaruje realizację prac bez zbędnej zwłoki w tempie gwarantującym terminową realizację inwestycji (ust. 7).

Podwykonawca zobowiązany jest do naprawienia szkód powstałych w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Strony postanawiają, że podstawową obowiązującą je formą odszkodowania będą kary umowne. Wykonawca uprawniony będzie do naliczania podwykonawcy kary umownej z tytułu:

- 1) opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy – w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego, za każdy dzień opóźnienia w stosunku do zastrzeżonego terminu zakończenia realizacji przedmiotu umowy,
- 2) niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy w wysokości 15% wynagrodzenia umownego,
- 3) odstąpienia od umowy z przyczyn zależnych od podwykonawcy w wysokości w wysokości 15% wynagrodzenia umownego (ust. 14).

Dowód: Umowa nr (...) – k. 17 – 18 akt.

W dniu 3 września 2021 r. strony zawarły umowę numer (...) na mocy której powód zobowiązał się do wykonania na rzecz pozwanego w ramach zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa dworca kolejowego T., robót w postaci posadzek betonowych grubości 5 – 6 cm z zastosowaniem włókna rozproszonego, plastyfikatorów orz wykonaniem dylatacji.

Termin zakończenia prac został ustalony na dzień 18 października 2021 r. (ust. 4).

Rozliczenie wykonania przedmiotu robót miało nastąpić po odebraniu ich przez wykonawcę (na podstawie protokołu odbioru robót oraz protokołu stanu i wartości wykonanych robót). Protokół odbioru stanowić będzie jedyny dowód potwierdzający fakt wykonania przedmiotu umowy (ust. 5).

Za wykonanie przedmiotu umowy wykonawca zapłaci na rzecz podwykonawcy wynagrodzenie w wysokości 35 zł/m² netto wraz z należnym podatkiem VAT. Zmiana grubości posadzki powoduje zmianę wynagrodzenia o 2 zł netto/cm (ust. 6).

Zapłata wynagrodzenia podwykonawcy nastąpi na podstawie faktur częściowych wystawionych na koniec każdego miesiąca przez podwykonawcę po wykonaniu i odbiorze robót budowlanych Przedmiotu Umowy, w terminie 30 dni licząc od daty doręczenia wykonawcy pisemnej faktury wystawionej zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy. Podstawą wystawienia faktur będą częściowe protokoły prac, potwierdzone przez kierownika budowy wraz z opisem jakości i ilości wykonanych prac. Tym samym podwykonawca deklaruje realizację prac bez zbędnej zwłoki w tempie gwarantującym terminową realizację inwestycji (ust. 7).

Podwykonawca zobowiązany jest do naprawienia szkód powstałych w wyniku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Strony postanawiają, że podstawową obowiązującą je formą odszkodowania będą kary umowne. Wykonawca uprawniony będzie do naliczania podwykonawcy kary umownej z tytułu:

- 4) opóźnienia w wykonaniu przedmiotu umowy – w wysokości 0,2% wynagrodzenia umownego, za każdy dzień opóźnienia w stosunku do zastrzeżonego terminu zakończenia realizacji przedmiotu umowy,
- 5) niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy w wysokości 15% wynagrodzenia umownego,
- 6) odstąpienia od umowy z przyczyn zależnych od podwykonawcy w wysokości w wysokości 15% wynagrodzenia umownego (ust. 14).

Dowód: Umowa nr (...) – k. 19 - 20 akt.

W dniu 11 lutego 2022 r. miał miejsce odbiór prac realizowanych w M. oraz T..

W M. odnotowano, że powód wykonał 1.150 m² posadzki betonowej o grubości do 6 cm, o wartości 40.250,00 zł oraz pogrubienia 500 cm/m² posadzki o wartości 10.000,00 zł, co dawało łącznie kwotę 50.250,00 zł.

W przypadku prac w T. odnotowano, że powód wykonał 1000 m² posadzki betonowej o grubości do 6 cm, o wartości 35.000,00 zł oraz pogrubienia 1.000 cm/m² posadzki o wartości 2.000,00 zł, co dawało łącznie kwotę 37.000,00 zł.

Pozwany nie wnosił żadnych uwag czy zastrzeżeń do wykonanych prac.

Powód wykonał prace prawidłowo, bez zastrzeżeń co do jakości prac czy co do ilości podanych w protokołach rzeczowo-finansowych.

Dowód: protokoły rzeczowo-finansowe – k. 21 – 22 akt, przesłuchanie powoda-k .119-119v

Wykonanie prac przez powoda po terminach wskazanych nastąpiło wskutek okoliczności, za które powód nie ponosił odpowiedzialności.

Wejście na budowę w M. odbyło się z opóźnieniem z uwagi na opóźnienie w wydaniu placu budowy i brak wykonania wszystkich prac, które powinny być uprzednio wykonane. Przyczyną wydłużenia prac powoda w M. był również nieporządek na budowie taki jak: duże palety w miejscach gdzie miała być wylewana posadzka. Brak frontu robót powodował, że powód i jego pracownicy zjeżdżali z budowy ponieważ nie mieli co robić. Co więcej nie była gotowa instalacja centralnego ogrzewania, która musi być gotowa, aby można była wylać posadzki. W górnej części budynku w M., gdzie również miały być robione przez powoda wylewki, pojawił się problem polegający na tym, że miał tam być położony nie „zwykły” styropian, a styrodur. Powód był gotowy wykonać tam prace, ale nie mógł z uwagi na brak prawidłowego materiału. Po sprowadzaniu przez kierownika budowy materiałów prace zostały niezwłocznie wykonane.

W T. również wejście na budowę odbyło się z opóźnieniem tych samych przyczyn co w M.. Również i tam był bałagan na placu budowy co utrudniało i wydłużało prace. Ponadto po wylaniu posadzki przez powoda okazało się, że elektrycy musieli w niej położyć peszel na kabel i rozkuli części uprzednio wylanej posadzki. Powód dokonał ponownego zalania tych rozkutyh części. Miało to już miejsce po Nowym Roku.

Dowód: przesłuchanie powoda-k .119-119v, zeznania świadków P. G., J. G., P. B.- k. 117v-119, zdjęcia na płycie DVD-k. 87

Z uwagi na wykonane roboty, powód wystawił na rzecz pozwanego następujące faktury VAT:

- 1) nr (...) opiewającą na kwotę 18.915,00 zł netto, tj. 23.265,45 zł brutto, z tytułu realizacji prac w M.,

z terminem zapłaty upływającym 13 marca 2022 r.,

2) nr (...) opiewającą na kwotę 33.600,00 zł netto, tj. 41.328,00 zł brutto, z tytułu realizacji prac w T., z terminem zapłaty upływającym 13 marca 2022 r.

Pozwany nie uregulował zobowiązań wynikających ze wskazanych dokumentów księgowych.

Dowód: faktury VAT – k. 10 – 11 akt.

W dniu 20 czerwca 2022 r. strony zawarły porozumienie, na mocy którego pozwany zobowiązał się do uregulowania wystawionych przez powoda faktur VAT o numerach (...) w całości. W porozumieniu uzgodniono, że zapłata nastąpi w czterech ratach, przy czym pierwsze trzy z nich miały wynosić 16.148,36 zł brutto, a osłaniania 16.148,37 zł brutto. Uzgodniono, że zapłata nastąpi do końca każdego dnia kolejnego miesiąca, tj. 31 lipca, 31 sierpnia, 30 września oraz 31 października 2022 r.

Pozwany nie uregulował przedmiotowych rat w przewidzianych ku temu terminach.

Dowód: porozumienie – k. 23 akt.

Pismem z dnia 21 listopada 2022 r. powód wezwał go do zapłaty łącznej kwoty 64.593,45 zł, stanowiącej sumę należności wynikających z wystawionych tytułem wykonanych robót faktur VAT.

Zobowiązany nie spełnił przedmiotowego żądania, w związku z czym, w dniu 5 grudnia 2022 r. powód wniósł pozew w EPU w celu odzyskania przedmiotowych należności. Na skutek złożonego przez pozwanego sprzeciwu, wydany we wskazany postępowaniu nakaz zapłaty utracił moc, a postępowanie w tym przedmiocie zostało umorzone.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty – k. 12 akt, pozew w EPU – k. 13 – 14a akt, nakaz zapłaty – k. 15 akt, postanowienie – k. 16 akt.

W dniu 17 stycznia 2023 r. pozwany uiszczył na rzecz powoda tytułem zapłaty częściowej kwotę 5.000,00 zł. Wpłata dotyczyła faktury VAT numer (...) (prace w M.).

Dowód: potwierdzenie wykonania przelewu krajowego – k. 24 akt.

Pozwany, w dniu 27 kwietnia 2023 r. wystawił na rzecz powoda dwie noty księgowe.

Pierwsza z nich oznaczona numerem (...) opiewała na kwotę 7.537,50 zł i została sporządzona tytułem kary za rozwiązanie umowy na realizację robót w M., z uwagi na przyczyny leżące po stronie wykonawcy (ust. 14 pkt 3 umowy).

Druga, oznaczona numerem (...) opiewała na kwotę 57.878,00 zł i została sporządzona tytułem kary za realizację robót w M., z uwagi na opóźnienie w wykonaniu tychże prac (ust. 14 pkt 1 umowy).

Termin zapłaty należności wynikających z obu ze wskazanych należności określono na dzień 11 maja 2023 r.

Dowód: noty księgowe wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru – k. 69 – 70 akt.

Pismem z dnia 8 maja 2023 r. pozwany złożył powodowi oświadczenie o odstąpieniu od umowy nr (...) obejmującej prace na inwestycji realizowanej w M., z uwagi na opóźnienie w jej realizacji.

W piśmie tym wezwał do zapłaty 7.537,50 zł opisaną w notce numer (...) oraz jednocześnie wezwał do zapłaty kwoty 57.878,00 zł opisaną w notce (...). Termin zapłaty tych kwot podano na 14 dni od dnia otrzymania przez powoda wezwania do zapłaty.

Pismo to wraz z notami księgowymi numer (...) dotarło do powoda w dniu 12 maja 2023 roku.

Dowód: oświadczenie o odstąpieniu od umowy – k. 68 – 68v akt, noty księgowe wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru – k. 69 – 70 akt, przesłuchanie powoda-k .119-119v

W dniu 25 lipca 2023 r. pozwany złożył powodowi oświadczenie o kompensacie przysługujących mu, a wynikających z faktur VAT o numerach (...) wierzytelności z roszczeniami wynikającymi ze wskazanych powyżej not księgowych.

Pismem z dnia 9 sierpnia 2023 r. W. K. potwierdził powyższe oświadczenie z dnia 25 lipca 2023 roku oraz złożył kolejne oświadczenie o potrąceniu pozostałej i przysługującej pozwanemu wierzytelności w kwocie 3.822,05 zł, z należnymi od wystawionych przez powoda faktur VAT odsetkami w łącznej wysokości 10.461,10 zł.

W piśmie wskazano również, że z uwagi na powyższe, powodowi pozostało roszczenie w wysokości 6.639,05 zł.

Oświadczenie o kompensacie przesłano powodowi pocztą elektroniczną na podano adres e-mail w umowie w dniu 11 sierpnia 2023 roku o godzinie 13:13.

Dowód: oświadczenie o kompensacie – k. 71 akt, potwierdzenie - k. 72 akt, e-mail z dnia 11 sierpnia 2023 roku – k. 95

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony, których autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana.

Zaznaczyć tu należało również, iż przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd miał na uwadze treść art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie, z którym ocenia on wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Zeznania świadków i przesłuchanie powoda były wiarygodne i wzajemnie się uzupełniały zwłaszcza przy uwzględnieniu zdjęć przedłożonych przez powoda i wydruków wiadomości sms.

Sąd na podstawie art. 302 § 1 kpc pominął dowód z przesłuchania stron w zakresie przesłuchania reprezentanta strony pozwanej ponieważ ten bez żadnego usprawiedliwienia nie stawiał się na terminie rozprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt złączenia stron dwiema umowami, na mocy których powód realizował na rzecz pozwanego prace związane z wykonaniem posadzek na inwestycjach realizowanych w M. oraz T.. Ze zgromadzonego materiału wynikało również, że strona pozwana odebrała wykonane przez powoda roboty, bez podnoszenia w tym przedmiocie jakichkolwiek zastrzeżeń. W związku z tym, powód wystawił na rzecz pozwanego dwie faktury VAT, jednakże zlecający nie uregulował należności z nich wynikających, ani też nie wykonał zobowiązań ustalonych w porozumieniu, co stanowiło przyczynę wystąpienia z przedmiotowym pozwem.

W kontrze do podnoszonych żądań pozwany podniósł, iż powód nienależycie wykonał ciężące na nim zobowiązania, albowiem pozostawał w opóźnieniu z ich realizacją. Z uwagi na to, strona pozwana wystawiła na jego rzecz dwie noty, jedną tytułem kary umownej za nienależyte wykonanie prac w M., a drugą z uwagi na odstąpienie od umowy z uwagi na powyższe okoliczności (również co do umowy związanej z pracami w M.). Jak podał pozwany, należności wynikające z przedmiotowych not zostały już potrącone z dochodzonym roszczeniem w związku z czym, roszczenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Mając zatem na uwadze zgromadzony materiał dowodowy Sąd doszedł do wniosku, że dochodzone roszczenie zasługuje na uwzględnienie, pomimo podniesionego zarzutu potrącenia.

W tym stanie sprawy w pierwszej kolejności podniesienia wymaga, iż zakres powierzonych powodowi zadań przemawiał za uznaniem,

że zobowiązanie łączące strony ma charakter dzieła. Zgodnie zatem z normą art. 627 k.c., przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Umowa o dzieło jest umową zobowiązującą o charakterze wzajemnym, w której odpłatność – obowiązek zapłaty wynagrodzenia przez zamawiającego, należy do jej elementów przedmiotowo istotnych, a także konsensualną, skoro do jej zawarcia wystarczające są zgodne oświadczenia zamawiającego i przyjmującego zamówienie. Stosunek prawny umowy o dzieło dochodzi do skutku w wypadku złożenia przez obie strony zgodnych oświadczeń woli. Nie występują tu żadne szczególne wymagania podmiotowe dotyczące przyjmującego zamówienie. Przepisy dotyczące umowy o dzieło nie wymagają, aby była ona zawierana w określonej formie. Ekwiwalentem świadczenia przyjmującego zamówienie, które polega na wykonaniu dzieła, jest świadczenie zamawiającego polegające na zapłacie wynagrodzenia, z czego wynika odpłatny charakter umowy o dzieło. Co istotne, w wypadku umowy o dzieło niezbędne jest, aby starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu jako koniecznego do osiągnięcia. Istotą umowy o dzieło jest bowiem osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej.

Przechodząc do dalszej części rozważań wskazać należy, że w myśl ogólnych zasad procesowych, to na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1997 r., sygn. II CKN 531/97, Lex nr 496544), a na stronie pozwanej spoczywa obowiązek wykazania, że powodowi jego żądanie nie przysługuje (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., sygn. IV CSK 299/06).

W ocenie Sądu powód wykazał zasadność i wysokość roszczenia. Fakt wykonania obu umów wynika z przesłuchania powoda oraz zeznań świadków. Co więcej strona pozwana nie odpowiadała na wezwanie do zapłaty kierowane przez powoda. Gdyby zaś kwestionowała roszczenie to jako przedsiębiorca, spółka prawa handlowego, na pewno odniosłaby się do nich. Zamiast tego pozwana zgodziła się podpisać porozumienie z dnia 20 czerwca 2022 roku (k.23), które potwierdza wysokość i zasadność roszczeń powoda. Ponadto w dniu 17 stycznia 2023 roku częściowo opłaciła jedną z faktur (k.24). Te dwie czynności należy traktować przynajmniej jako tzw. uznanie niewłaściwe długu.

W judykaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że uznanie roszczenia może być dokonane w trzech różnych formach: jako uznanie właściwe, ugoda i uznanie niewłaściwe. Tzw. uznanie niewłaściwe, które można określić jako przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu jest oświadczeniem wiedzy zobowiązanego, wyrazem jego świadomości istnienia skierowanego przeciwko niemu roszczenia (vide: uchwała Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów z dnia 30 grudnia 1964 r., III PO 35/64, OSNC 1965/6/90; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 czerwca 2005 r., I ACa 171/05, LEX nr 164613; "Kodeks cywilny. Komentarz" pod red. E. Gniewka, P Michnikowskiego, wyd. 5, C.H. Beck). W literaturze przedmiotu i w orzecznictwie przeważa obecnie stanowisko, że tzw. uznanie właściwe jest oświadczeniem woli, natomiast tzw. uznanie niewłaściwe stanowi tylko oświadczenie wiedzy.

Uznanie długu ma istotne znaczenie dowodowe w sferze procesu cywilnego, w tym sensie, że wierzyciel przedstawiający dowód uznania długu przez dłużnika nie musi wykazywać w inny sposób istnienia swej wierzytelności, natomiast to dłużnika obciąża wówczas powinność wykazania, że uznana wierzytelność w rzeczywistości nie istnieje, lub istnieje ale w mniejszym wymiarze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 1973 r., II CR 700/72, LEX nr 7218; "Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej. Komentarz." J. Jezioro, W. Dubis, A. Kołodziej, K. Zagrobelny, komentarz do art. 8, C.H. Beck 2010 r. wyd. 1, Legalis).

Na podstawie całokształtu zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego należy przyjąć, że zapłata przez stronę pozwaną części należności z faktury VAT i treść porozumienia z dnia 20 czerwca 2022 roku były równoznaczne z przynajmniej uznaniem (niewłaściwym) przez pozwaną tego, że umowy zostały prawidłowo wykonane.

Jeśli chodzi o zarzut pozwanej jakoby została wykonana tylko część prac (k.93v, str. 2 z pisma strony pozwanej datowanego na 12 października 2023 roku) to jest on niezasadny. Okoliczność tę wyjaśnił powód podczas swojego przesłuchania. Jak obrazowo podał te „91 %” i „96 %” z protokołów rzeczowo-finansowych (k.21-22) to nie jest

stan wykonanych przez niego prac, tylko ilość metrów kwadratowych, które wykonał w porównaniu do tych metrów, które miał wykonać z umowy. W umowie było przykładowo 1000 m², ale to była wartość orientacyjna, bez dokładnych pomiarów. Po zmierzeniu ilości metrów kwadratowych na miejscu faktycznie strony ustaliły ile ich jest i to odniesione zostało to powyżej przykładowo podanych 1000 m² z umowy. Innymi słowy te procenty nie odnoszą się do zaawansowania prac, a do stosunku faktycznie wykonanych metrów posadzek w stosunku do ilości metrów podanych w umowie (których ilość została wpisana orientacyjnie).

Ponieważ powód w całości wykonał umowy to nie było podstaw do odstąpienia przez (...) od umowy w „niezrealizowanej części”, gdyż nie było żadnej niezrealizowanej części.

Z kolei pozwany skutecznie w zakresie proceduralnym podniósł zarzut potrącenia. Był on jednak oparty na oświadczeniu o potrąceniu, które co prawda zostało prawidłowo złożone (w zakresie kolejności czynności), ale było oparte o istnienie wierzytelności z tytułu kar umownych, która stronie pozwanej w ogóle nie przysługiwała.

Decydującą kwestią było zatem to czy wierzytelność powoda uległa umorzeniu wskutek potrącenia jej z wierzytelnościami pozwanego. Konieczne było zatem ustalenie w ramach zarzutu potrącenia strony pozwanej (k.66 i k. 77) czy oświadczenie o potrąceniu złożone w piśmie z dnia 25 lipca 2023 roku (k.71; potwierdzone przez W. K. w dniu 9 sierpnia 2023 roku -k. 72) wywołało skutki w sferze prawa materialnego.

Skuteczność oświadczenia o potrąceniu zależy od spełniania przez podlegające potrąceniu wierzytelności przesłanek z art. 498 §1 i 2 k.c. Zgodnie z nim, gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenie następuje przez oświadczenie złożone drugiej stronie, które ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe (art. 499 k.c.). Po to, aby mogło dojść do potrącenia muszą być więc spełnione łącznie cztery przesłanki: wzajemność wierzytelności, jednorodzaowość świadczeń, wymagalność wierzytelności i zaskarżalność wierzytelności. Oświadczenie o potrąceniu z dnia 25 lipca 2023 r. dotyczyło niewątpliwie wzajemnych wierzytelności stron. Przedmiotem świadczenia w obu wierzytelnościach były pieniądze tj. obowiązek zapłaty określonej sumy pieniężnej, a więc były to świadczenia tego samego (jednego) rodzaju. Nie ulega też wątpliwości, iż obie te wierzytelności mogłyby być dochodzone przed sądem. Pozostaje zatem kwestia wymagalności roszczenia i jego zasadności.

Dla wywołania skutków potrącenia w postaci umorzenia wierzytelności, konieczna jest wymagalność wierzytelności potrącającego, albowiem umorzenie może nastąpić nie wcześniej niż w momencie, gdy wierzytelności staną się wymagalne - tak: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 30 stycznia 2013 r., I ACa 1385/12, LEX nr 1322889; zob. też wyrok Sądu Najwyższego z 21 listopada 2007 r., I CSK 270/07, LEX nr 530614).

Bezsporne jest, że roszczenie o zapłatę kary umownej, jeżeli strony nie ustaliły w umowie terminu jej zapłaty ma charakter bezterminowy. Wymagalność kary umownej powinno się zatem ustalać przy zastosowaniu reguł określonych w art. 455 k.c. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Niezwłoczność, o której stanowi art. 455 k.c., rozumieć przy tym należy nie jako obowiązek natychmiastowego spełnienia świadczenia, lecz obowiązek spełnienia go bez nieuzasadnionego odwlekania. Konkretyzacja tak wyznaczonego terminu wymaga uwzględnienia każdorazowo miejsca, czasu, rodzaju i rozmiaru świadczenia. Taka wykładnia cytowanego wyżej przepisu prowadzi do wniosku, że świadczenie staje się wymagalne nie w chwili otrzymania przez dłużnika wezwania, lecz dopiero po uwzględnieniu czasu potrzebnego do jego przygotowania (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 stycznia 2013 r., I ACa 1385/12, LEX nr 1322889; por. też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2006 r., II CSK 293/06, LEX nr 453147 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 1999 r., sygn. akt III CKN 474/98, LEX nr 518079).

Termin zapłaty w tym zakresie także nie został przewidziany umową, ale w sprawie najpierw doszło do sporządzenie przez stronę pozwaną pisma datowanego na 8 maja 2023 roku (k.68; „oświadczenie o odstąpieniu od umowy numer (...)"), w którym wezwano powoda do zapłaty kwoty 7 537,50 zł z tytułu kary umownej za odstąpienie od umowy na podstawie punktu 14 ppkt 3 umowy i jednocześnie wezwano do zapłaty kwoty 55 878 zł z tytułu kary umownej za opóźnienie w wykonaniu umowy na podstawie pkt 14 ppkt 1 umowy. Do tego oświadczenia dołączono noty księgowe numer (...) (k.69 i 69v). Strona powodowa otrzymała to w dniu 12 maja 2023 roku (k.70). Choć pełnomocnik powoda twierdził, że przesyłka dostarczona powodowi w dniu 12 maja 2023 roku nie zawierała not księgowych (k.85v, str. 6 z pisma pełnomocnika strony powodowej datowanego na 18 września 2023 roku), to powód, po pytaniu Przewodniczącego, przyznał w toku przesłuchania, że dostał te noty wraz z pismem z dnia 8 maja 2023 roku (k.119v). Innymi słowy w dniu 12 maja 2023 roku doręczono powodowi wezwania do zapłaty obu powyższych kwot wynikających z kar umownych wraz z terminem zapłaty do 26 maja 2023 roku (wg wezwania „14 dni od daty otrzymania pisma”-k. 68v). Z kolei oświadczenie o kompensacie jest datowane na 25 lipca 2023 roku (k.71), a potwierdził je W. K. w dniu 9 sierpnia 2023 roku (k.71 i 72). Roszczenie z tytułu kar umownych było zatem wymagalne od 27 maja 2023 roku, co słusznie wskazał (...) w piśmie z dnia 31 sierpnia 2023 roku (k.78). Z kolei samo oświadczenie o potrąceniu dotarło do powoda drogą elektroniczną w dniu 11 sierpnia 2023 roku (k.95).

W myśl art. 203[1] § 2 kpc pozwany może podnieść zarzut potrącenia nie później niż przy wdaniu się w spór co do istoty sprawy albo w terminie dwóch tygodni od dnia, gdy jego wierzytelność stała się wymagalna. W sprawie (...) podniosło się zarzut w pierwszym piśmie, przy wdaniu się w spór, tj. w odpowiedzi na pozew wniesionej do Sądu w dniu 11 sierpnia 2023 roku (w piśmie z dnia 31 sierpnia 2023 roku [k.77-79], doszło do jego doprecyzowania po wezwaniu Sądu). Podsumowując w dniu 11 sierpnia 2023 roku (...) wniósł odpowiedź na pozew do Sądu, przez operatora pocztowego. Zgodnie z powszechnie dostępną możliwością zbadania przesyłki wysłanej przez pozwanego do Sądu (poprzez numer R- (...)) Sąd ustalił, że nadano ją w dniu 11 sierpnia 2023 roku o godzinie 14:22 (potwierdza to również dołączony do pisma pozwanego datowanego na 12 października 2023 roku; k. 96), podczas gdy e-mail z oświadczeniem o potrąceniu dotarł do powoda drogą elektroniczną w dniu 11 sierpnia 2023 roku o godzinie 13:13 (k.95). Najpierw zatem (...) wysłało mailem oświadczenia o potrąceniu do powoda, a dopiero godzinę później wysłało do Sądu odpowiedź na pozew. Przypomnieć należy, że adres e-mail, na który wysłano oświadczenie o potrąceniu jest tożsamy z tym jaki powód podał w umowach (k.17, 19).

Podsumowując dla skuteczności oświadczenia o potrąceniu konieczna jest ściśle określona sekwencja wydarzeń, gdzie obowiązek spełnienia świadczenia będący wynikiem wymagalności roszczenia wyprzedza zrealizowanie przez wierzyciela prawokształtującego uprawnienia jakim jest oświadczenie o potrąceniu. Tak było w okolicznościach sprawy. Pozwany skutecznie procesowo, w myśl art. 203[1] kpc, podniósł zarzut potrącenia. Skutkowało to koniecznością zbadania przez Sąd żądania (...) w zakresie zarzutu potrącenia tj. zbadania podstawy zasadności nałożonych na powoda kar umownych.

W przedmiocie podstaw prawnych wywodzonych przez pozwanego zarzutów Sąd zważył, iż zgodnie z normą art. 483 § 1 k.c., można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). W orzecznictwie ugruntowany jest przy tym pogląd, iż przesłanką uzasadniającą zapłatę kary umownej nie jest szkoda, lecz niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, za które ponosi odpowiedzialność dłużnik, a zatem brak szkody po stronie wierzyciela, nie zwalnia dłużnika z obowiązku zapłaty kary umownej (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 29 kwietnia 2016 r., sygn. akt VIII Ga 277/15).

Co jednakże istotne, jakkolwiek fakt powstania i wysokości szkody jest dla roszczenia o zapłatę kary umownej irrelevantny, to jednak przesłanki odpowiedzialności muszą odpowiadać tym, przy ziszczeniu się których można dochodzić odszkodowania ex contractu (zob. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2020 r., sygn. akt IV CSK 579/17, LEX nr 2766614; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 września 2022 r., sygn. akt V ACa 109/22, LEX nr 3433736).

Skoro tak nadmienić należy, że zgodnie z normą art. 471 k.c., do przesłanek odpowiedzialności kontraktowej zaliczamy: 1) okoliczność niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika; 2) fakt zaistnienia szkody w majątku wierzyciela; 3) istnienie związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązaniem przez dłużnika, a szkodą jaką odniósł wierzyciel.

(...) wykazał istnienie ważnych warunków umownych, które zawierały kary umowne (pkt 14 ppkt 1 oraz pkt 14 ppkt 3 umowy dotyczącej wykonania prac w M.). Co więcej powód nie kwestionował tego, że umowy wykonał po terminie opisanym w kontrakcie. M. J. kwestionował to, aby doszło do tego wskutek jego zaniedbań. Nie był on bowiem w opóźnieniu z przyczyn podanych w treści pisma pełnomocnika strony powodowej datowanego na 18 września 2023 roku (k.84av, str. 4 pisma).

Przypomnieć należy, że w piśmie z dnia 31 sierpnia 2023 r. pozwany doprecyzował, że potrącenie obejmowało kwoty 55.878,00 zł oraz 7.537,50 zł.

U podstaw obu ze wskazanych należności znajdował się pkt 14 ppkt 1 umowy łączącej strony dotyczącej wykonania prac w M. co wynika z not księgowych i wezwania do zapłaty z dnia 8 maja 2023 roku (k.68-69v). Jeśli chodzi o pierwszą z kwot, naliczona kara obejmowała okres od 19 października 2021 r. do 27 kwietnia 2023 r., tj. daty wystawienia noty księgowej wskazującej jej wysokość. Druga z należności, została natomiast naliczona w związku z odstąpieniem od umowy numer (...) przez pozwaną spółkę, a jej wysokość odpowiadała 15 % umówionego przez strony wynagrodzenia. Jak podniesiono, termin wymagalności należności wynikających z tytułu kar umownych przypadał na 27 maja 2023 r., co wynikało z wystosowanego przez pozwaną spółkę wezwania do zapłaty. Pozwany doprecyzował, że potrącenie obejmowało kwoty: 18.265,45 zł pozostałe do zapłaty z tytułu faktury VAT nr (...) oraz 41.328,00 zł wynikające z dokumentu księgowego nr (...). Ostatecznie, przy uwzględnieniu odsetek, do rozliczenia na rzecz strony powodowej pozostała, według (...), kwota 6.639,05 zł.

W pierwszej kolejności Sąd odniesie się do kary umownej w kwocie 7537,50 zł.

Przypomnieć należy, że dowody zebrane w sprawie jednoznacznie wskazują, że powód w całości wykonał umowy.

Wskazać należy, że zarówno zarzut potrącenia jak i noty księgowe nakładające przez (...) na powoda kary umowne dotyczyły umowy numer (...) czyli tej odnoszącej się do prac w M.. Sąd jednak dla zbadania wszystkich okoliczności sprawy (choćby z uwagi na zarzut (...) niewykonania wszystkich prac przez powoda) odniesie się do prac w M. i w T..

Świadkowie ze strony powodowej jasno opisali dlaczego doszło do nieterminowe wykonania umów przez powoda. W M. zostali wezwani na budowę dopiero pod koniec września ponieważ front robót nie był gotowy. Było przygotowane zaledwie 200m² powierzchni, a miało być zrobione 600m², przy czym pracownicy powoda „na raz” są w stanie wykonać 300m² posadzek. Byli oni w stanie w M. wykonać od razu więcej posadzek, ale nie mogli tego zrobić ponieważ front robót nie był gotowy. Potwierdzają to zdjęcia dołączone do akt sprawy przez powoda. Ponadto w M. nie była zrobiona instalacja grzewcza, a najpierw musiała być położona instalacja ogrzewania, gdyż dopiero później kładziony jest styropian i folię, a później jest to zalewane betonem. Jest to powszechna wiedza nie wymagająca wiedzy specjalnej. To, że w M. dodatkowym powodem opóźnienia w pracach przez M. J. był fakt, że nie była gotowa instalacja centralnego ogrzewania wynika również z przesłuchania samego powoda. Jest oczywiste zaś, że dopóki nie zostanie ona całkowicie położona to nie można na nią wylewać posadzek. Co więcej w górnej części budynku w M., gdzie również miały być robione przez powoda wylewki, pojawił się problem polegający na tym, że miał tam być położony nie „zwykły” styropian, a styrodur. Powód był gotowy wykonać tam prace, ale nie mógł z uwagi na brak prawidłowego materiału. Nie było to jego zadanie- miał to „załatwić” kierownik budowy. Po dostarczeniu styroduru prace zostały przez M. J. niezwłocznie wykonane. Kolejną niezależną przyczyną wydłużenia prac powoda był nieporządek na budowie taki jak: duże palety w miejscach gdzie miała być wylewana posadzka. Brak frontu robót powodował, że powód i jego pracownicy zjeżdżali z budowy ponieważ nie mieli co robić. Wejście na budowę w M., podobnie jak w T., odbyło się z opóźnieniem. Okoliczności te potwierdzają również skany wiadomości sms oraz zdjęcia prac z dworca w M..

Z kolei, jak zeznali świadkowie i powód, problemu przy pracach w budynku w T. były podobne. Również tam front robót przekazano pod koniec września. Ostatecznie prace na parterze zostały wykonane w październiku, przy trudnych, zimowych warunkach pogodowych. Prace na piętrze budynku zaczęto wykonywać w grudniu. Podobnie jak w M., tak i w T., okazało się, że powinien być położony styrodur, a nie „zwykły” styropian. Ponadto szczeliny między położonym na podłodze styrodurze miały być wypełnione specjalną pianką zgodnie z decyzją inspektora budowlanego. Była to nowa okoliczność, która uniemożliwiała wykonanie prac w terminie umownym. Powód był gotowy po położeniu styroduru na piętrze wylać beton, ale te czynności zostały zablokowane przez decyzję inspektora budowlanego. Ponadto po wylaniu posadzki przez powoda okazało się, że elektrycy musieli w niej położyć peszel na kabel i rozkuli części uprzednio wylanej posadzki. Powód dokonał ponownego zalania tych rozkutyh części. Miało to już miejsce po Nowym Roku.

Nie doszło po stronie powoda do opóźnienia w wykonywaniu prac. Nie ponosi on winy za żaden dzień opóźnienia w wykonaniu prac. Nie ma zatem mowy o tym, aby opóźnił się z zakończeniem realizacji przedmiotu umowy powyżej 30 dni (co jest opisane w pkt 15 ppkt 3 umowy), a tym samym nie nastąpiła przesłanka do nałożenia kary zgodnie z pkt 14 ppkt 3 umowy za „odstąpienie od umowy z przyczyn zależnych od powoda”. Opóźnienie w wykonaniu prac nie było w żadnym stopniu (co do ani jednego dnia) zależne od powoda.

Powód opisał, że na wykonanie obu umów miał jedną ekipę. Wykonanie 1000m² posadzki w T. przy normalnej, prawidłowej współpracy i przy dostępności materiału wyniosłoby dwa tygodnie. Tyle samo prace w M.. Łącznie zatem jedna ekipa powinna wykonać te dwa zlecenia w 4 tygodnie, czyli tyle ile wpisano w każdej z umów.

Sąd mając na uwadze dowody zaproponowane przez strony uznał, że powód na pewno wykonał umowę najpóźniej 11 lutego 2022 roku. Tego dnia wystawił dwie faktury VAT za prace oraz dwa protokoły rzeczowo finansowe. Data ta została również przyznana przez (...) w odpowiedzi na pozew (k.66v), choć niezasadne jako data wykonania tylko części, a nie całości prac.

Sąd podkreśla, że protokoły zostały podpisane przez pracownika (...) odpowiedzialnego za umowy tj. D. C. – kierownika budowy (k.21, 22). Nie wpisano do nich żadnych zastrzeżeń jakościowych czy ilościowych. Przede wszystkim jednak nie odnotowano żadnych opóźnień za które strona powodowa miała odpowiadać ani tego aby jakieś prace przez powoda nie zostały wykonane. W ocenie Sądu potwierdza to wersję powoda, którą utrzymywał konsekwentnie w toku całego procesu oraz postępowania przedsądowego.

Podsumowując Sąd uznał, że powód nie odpowiada za żaden dzień opóźnienia przy żadnej z umów. Wykonał wszystkie prace. Nie ze swojej winy nie wykonał prac w terminach wskazanych w obu umowach. Tym samym żądanie (...) z tytułu nałożonych kar umownych opisanych powyżej nie było zasadne i nie mogło skutkować uznaniem, że wierzytelności powoda uległy umorzeniu.

Co więcej z nieznanymi przyczyn (...) nałożył karę umowną za okres od 19 października 2021 roku do 27 kwietnia 2023 roku (k.78, str. 2 pisma pozwanego datowanego na 31 sierpnia 2023 roku) skoro umowa została wykonana przez powoda najpóźniej w dniu 11 lutego 2022 roku, co zostało wyżej opisane

Okres od 19 października 2021 roku do 11 lutego 2022 roku (a nie do 27 kwietnia 2023 roku) to 115 dni, a nie 555 dni. Okres od 19 października 202 roku do 27 kwietnia 2023 roku obejmuje 555 dni, który był podstawą nałożenia kary umownej w kwocie 55 878 zł (zawyżonej gdyż prawidłowa wysokość to 55 777,50 zł).

Przy założeniu, że 0,2% wynagrodzenia umownego z umowy numer (...) – wykonanie posadzek w M. tj. kwoty 50 250 zł (k.21; 40 250 zł + 10 000 zł) daje kwotę 100,50 zł za każdy dzień opóźnienia, to 115 dni dawałoby kwotę (gdyby uznać, że powód odpowiada za to opóźnienie) 11 557,50 zł, a nie 55 878 zł jako podał (...) w piśmie z dnia 31 sierpnia 2023 roku (k.77).

Wskazać należy, że zarówno zarzut potrącenia jak i noty księgowe nakładające przez (...) na powoda kary umowne dotyczyły umowy numer (...) czyli tej odnoszącej się do prac w M., a nie w T.. W myśl art. 203[1] pk1 kpc podstawą

zarzutu potrącenia może być tylko wierzytelność: pozwanego z tego samego stosunku prawnego co wierzytelność dochodzona przez powoda, chyba że wierzytelność ta jest niesporna, stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, orzeczeniem sądu polubownego, ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym, zatwierdzoną przez sąd ugodą zawartą przed mediatorem, lub uprawdopodobniona dokumentem potwierdzającym jej uznanie przez powoda. Zarzut potrącenia (abstrahując od jego niezasadności) nie mógł odnieść zatem skutku wobec umowy numer (...) (k.19-20) i faktury numer (...) (k.11), która dotyczy prac w T. ponieważ jest to inna umowa niż umowa numer (...) (dotycząca prac w M.), a zatem jest to inny stosunek prawny. Innymi słowy wierzytelność (...) z kar umownych nie jest wierzytelnością z tego samego stosunku prawnego co wierzytelność dochodzona przez powoda w zakresie kwoty 41 328 zł (tj. z faktury numer (...)).

Nadto wskazać należy, że kwota z oświadczenia z dnia 9 sierpnia 2023 roku tj. 3822,05 zł mająca dokonać również potrącenia w zakresie odsetek od kwoty 18 265,45 zł od 14 marca 2022 roku do 11 maja 2023 roku oraz od kwoty 41 328 zł od 14 marca 2022 roku do 11 maja 2023 roku (łącznie wg wyliczenia (...) te odsetki wyniosły 10 641,40 zł) i tym samym zmniejszyć wysokość 10 641,40 zł o kwotę 3822,05 zł do kwoty 6639,05 zł na rzecz powoda, nie wywołała tych skutków. Wynika to z faktu niezasadności roszczeń przysługujących (...) z tytułu kar umownych. Z opisanych wyżej powodów, nie mogło się powyższe potrącenie odnosić do od kwoty 41 328 zł od 14 marca 2022 roku do 11 maja 2023 roku z uwagi na naruszenie w tym zakresie art. 203[1] pkt 1 kpc (wierzytelność z innego stosunku prawnego).

Podsumowując powód wykonał prace z obu umów. Nie odpowiada za żaden dzień opóźnienia przy wykonaniu prac w M. ani w T..

Z uwagi na to Sąd na podstawie art. 627 kc w zw. z pkt 6 umów w zw. z protokołami rzeczowo – finansowymi zasądził kwoty należności głównej zgodnie z żądaniami z pozwu.

Odsetki od należności głównych dochodzonych pozwem Sąd zasądził zgodnie z żądaniem pozwu (co do daty; postanowieniem z dnia 8 stycznia 2024 roku sprostowane datę z 2023 roku na 2022 rok) na podstawie art. 481 § 1 kc w zw. z pkt 7 umów przy uwzględnieniu faktu wystawienia i doręczenia faktur w dniu 11 lutego 2022 roku

Sąd nie zasądził od należności głównej odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych. Umowa o dzieło jest transakcją handlową w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Powód spełnił swoje świadczenia i nie otrzymał za to zapłaty w terminie.

Rzecz w tym, że zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych przepisów ustawy nie stosuje się do: długów objętych postępowaniami prowadzonymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 1228 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1080, 1177, 1598 i 2140) oraz ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2021 r. poz. 1588 i 2140).

Bezsporne było to, że dług objęty jest postępowaniem przed Sądem upadłościowym prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne. Obecnie jest prowadzone postępowanie układowe pod sygnaturą XV BY1B/GR/12/2023 co skutkowało wstąpieniem po stronie pozwanej w charakterze interwenienta ubocznego nadzorcy sądowego na podstawie art. 277 Prawa restrukturyzacyjnego.

Mając zatem na względzie powyższy przepis uznać należy żądanie odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych było niezasadne. Z uwagi na powyższe Sąd oddalił powództwo w tym zakresie na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych tj. ponad z odsetkami ustawowe za opóźnienie (pkt II wyroku).

Odnosząc się do kosztów procesu wskazać należy, że co do zasady zgodnie z art. 276 Prawa restrukturyzacyjnego otwarcie postępowania układowego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności. Koszty postępowania obciążają wszczynającego postępowanie, jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności.

Jak przyjmuje się w doktrynie przepis ten znajduje zastosowanie do sytuacji, w której postępowanie sądowe - procesowe zostało wszczęte po wszczęciu postępowania restrukturyzacyjnego. Koszty postępowania obciążają wówczas wszczynającego postępowanie, nawet jeżeli dłużnik przegra sprawę, jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności. Jednakże w okolicznościach sprawy pozew złożono 3 kwietnia 2023 roku, a postępowania układowe otwarto 26 lipca 2023 roku zatem norma z art. 276 Prawa restrukturyzacyjnego nie ma zastosowania, skoro najpierw został wniesiony pozew, a dopiero później zostało wszczęte postępowanie restrukturyzacyjne.

Tym samym o kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 100 zd. 2 k.p.c. zgodnie z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Powód uległ jedynie w części co do rodzaju odsetek od należności dochodzonej w pozwie- czyli, zdaniem Sądu, uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania. Z tego względu, przegrywający sprawę- strona pozwana powinna zwrócić stronie powodowej koszty postępowania, na które złożyły się: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych, opłata od pozwu w wysokości 2980 zł (tj. 2172 zł [k.5] + 808 zł [k. 31]) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 5400 złotych ustalone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Kwotę tę w pkt III wyroku Sąd zasądził wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się rozstrzygnięcia o kosztach zawartych w niniejszym orzeczeniu do dnia zapłaty (art. 98 § 1[1] kpc).

Sędzia Tadeusz Górka